

SÈRIE 1**1. Exercici de traducció**

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; donem la següent com a pauta orientativa:

«Quan es dirigia cap a Itàlia, Cèsar envià Galba amb la legió XII i una part dels genets cap als nantuates, perquè volia obrir una via a través dels Alps. Galba, un cop preses les forteses, decidí establir dues cohorts entre els nantuates, i ell mateix passar l'hivern amb les cohorts restants en un poblet que s'anomenava Octodurus.»

OPCIÓ A**2. Exercici de morfosintaxi**

L'estructura sintàctica *iter per Alpes patefieri* forma una oració subordinada substantiva d'infinitiu.

Fa de complement directe de *uolebat*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són les següents:

a) <i>in fraganti</i> ;	c) <i>in extremis</i>
b) <i>sine die</i>	d) <i>sub iudice</i>

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant.

El missatger alat és Mercuri (primer personatge), que, en la seva funció de missatger dels déus, ha estat enviat per Júpiter a Eneas (segon personatge), l'heroi troià, perquè aquest encara roman a Cartago atret sentimentalment per la reina Dido (tercer personatge) i, així, està ajornant el compliment del seu destí.

Allò que el destí ha reservat a Eneas és la fundació d'un nou reialme, que arribarà a dominar tot el món. Eneas, com a heroi pietós envers els déus, prendrà la decisió de deixar Cartago obeïnt el destí i d'abandonar Dido, que, en el seu desesper d'amant rebutjada, se suicidarà, no sense haver maleït abans Eneas i la seva descendència (maledicció que s'interpretava com a origen de les guerres púniques, entre romans i cartaginesos, segles després).

Virgili va ser cridat al cercle literari de Mecenas, amic i conseller d'August, del qual també formaven part els poetes Horaci i Properci. Mecenas volia aconseguir, amb favors i bon tracte, que els escriptors del seu cercle fossin propagandistes de la política i la persona d'August, però sense forçar-los-hi.

Amb el seu poema èpic Virgili posa en relació la grandesa de Roma i d'August amb un pretès passat mític: fa del protagonista del seu poema èpic, Eneas, fill de Venus, l'avantpassat llegendari de la família d'August, de manera que li dóna una ascendència divina. A més, a l'obra hi ha algunes referències a August, a través de diverses profecies, com a futur sobirà universal.

OPCIÓ B**2. Exercici de morfosintaxi**

En aquesta construcció *cum* és una conjunció subordinant.

Introdueix una oració subordinada adverbial de *cum* històric (temporal-causal).

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són les següents:

1. b) Tit Livi; 2. d) Ovidi; 3. c) Plaute; 4. d) Horaci.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant.

Les dues ciutats van ser capitals provincials: Tàrraco, de tota la Hispània Citerior; Emèrita Augusta, en el segle I aC, de la Lusitània. El fet de ser totes dues capitals provincials explica alguna coincidència urbanística, com ara el fet de tenir dos fòrums, un per a les activitats provincials i un altre per a les de la colònia; a més, totes dues ciutats estaven ben comunicades: Tàrraco, per la Via Augusta; Emèrita, per l'encreuament de dues vies (de nord a sud era la Via de la Plata). D'altra banda, també es conserven en ambdues ciutats restes dels aqüeductes que les proveïen d'aigua (en bon estat de conservació, el de Les Ferreres a Tàrraco, i el de Los milagros a Emèrita).

Diferent era, però, la seva situació geogràfica: Tàrraco es troba a la vora del mar i s'alça en terrasses sobre un petit turó; Emèrita és a l'interior i s'alça en terreny més pla. Malgrat que totes dues són a la vora d'un riu, el d'Emèrita (Guadiana) té un cabal més regular i abundant i, potser per això, es conserven encara bones restes d'un gran pont sobre el riu.

L'alt grau de monumentalització de les dues ciutats també les fa comparables; podem veure que totes dues posseïen un circ, un amfiteatre i un teatre, la situació i la conservació dels quals, però, és diferent en cada ciutat: el circ de Tàrraco es troba a l'interior de les muralles, fent de separació física entre la part baixa de la ciutat i la terrassa superior, on estaven el fòrum provincial i el recinte de culte (a Emèrita Augusta el circ es troba fora de les muralles); l'amfiteatre es troba fora de les muralles, al costat del mar. En canvi, a Emèrita Augusta, tant el teatre com l'amfiteatre es troben al mateix turó, dins del traçat de les muralles.